

РЕЦЕНЗИЯ

на докторска теза

" ФОТОГРАФСКИ ИЗОБРАЖЕНИЯ И ТЕХНИКИ В КЕРАМИКАТА "

представена от **Надя Владимирова Текнеджијева**

за публична защита на

научна и образователна степен "Доктор"

Научен ръководител на докторанта: Проф. Божидар Бончев

Рецензент: Проф. д-р. Атанас Кънчев

За публична защита Надя Текнеджијева е представила текст от 268 стр. на тема: *"Фотографски изображения и техники в керамиката"*

Изключително съм впечатлен от избора на тема за дисертационния труд на кандидата, тъй като това е интересно изследване на границата на две изкуства – едно от най-древните – керамиката и едно от най-младите – фотографията. Взаимодействието между тях е изследвано интересно още от зараждането на фотографията и е особено актуално днес при развитието на най-новите технологии. Още повече, че такива разгърнати научни изследвания в българската изкуствоведска област няма. Така формулираната тема прави сериозна заявка за един широкообхватен и обобщаващ не само теоретичен, но и с практическо приложение труд.

Методология, структура и съдържание на дисертационния труд

Текстът на дисертацията е развит в увод, 5 основни глави и заключение.

Уводната част изяснява темата, предметът и задачите на труда, формулира основната теза на изследването, кратко

представя съдържанието на отделните глави. Темата представя развитието на взаимодействието между керамиката и фотографията, не само от историческа гледна точка, но и като набелязва актуалните тенденции днес. Предметът на изследването е използването на фотографското изображение при декорация в керамиката. Задачите на труда се заключават в това, да се представи, проследи и актуализира взаимодействието между керамиката и фотографията, като се описват различните начини на декорация. Тезата на изследването е ясно заявена – обединяването на изразните възможности на керамиката и фотографията откриват нови перспективи, както чисто технологични, така и естетически.

В първа глава е представена историческата част на изследването – *„Фотографията – възникване, среща и връзки с керамиката“*. Кандидатът много подробно разглежда поетапния път на раждането на фотографията, като особено внимание отрежда на фотографските експерименти на Томас Уеджууд, като именно в тях намира първия допир на керамиката с фотографията. Не са пропуснати като етапи и експериментите на Жосеф Нисефор Ниепс, Луи Жак Манде Дагер, Уилям Хенри Фокс Талбът, които са поредните стъпки към официалното раждане на фотографията. Направено е интересно сравнение и разграничение между експериментите на различните така наречени „първи фотографи“ и техните открития, които не само довеждат до появата на „рисуването със светлина“, но залагат основните методи и техники в историческото развитие на фотографията и съвременното ѝ съществуване. Вещо е представен процесът на развитие на фотографските методи и техники – как постепенно от дагеротипията, калотипията, мокрия колодиев процес, бромосребърните желатинови плаки, поставили началото на индустриализацията на фотографията, през откритията и усъвършенстванията на Джордж Истман с неуморимия му маркетингов талант се стига до появата на фотографския филм и по-нататъшното развитие на фотографията. Надя Текнеджијева не си поставя необятната задача да представи фактологията на раждането и развитието на фотографията и фотографската техника подробно, това за нея не е самоцел, тя умело провежда основната си идея, като свързва керамиката като симбиоза между форма, функция и образ, именно с базисната същност на фотографията за реалистично пресъздаване на реалността. Целта е проследяване на тънката връзка между керамиката и фотографията, като се има предвид възможността на глинения материал за запис на образи и фотографията, която като същност е запис и пренос на информация, образи и памет. Именно

